Nro 31.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 16. KWIETNIA ROKU 1799. we WTOREK.

z Wiednia dnia 6. Kwietnia.

Cesarz Jmć raczył nayłaſkawiey Feld-Marszałka *Roſſyjſkiego* i Hrabiego S. P. R. *Suwarow Rymnickiego* mianować także Feld-Marszałkiem woyſk swoich, udarowawszy go złotym kameryzowanym portretem swoim i kilkunaſtu okazałemi końmi. Za Generała Adjutanta do boku iego, przeznaczył Podpułkownika *de Thelen*, od regimentu *Fürſtenberſkiego*. Wczorayszy dzień był wyznaczony do odiazdu Feld-Marszałka.

Publiczność tuteysza nie mogła dosyć nasycić ciekawości ſwoiey w oglądaniu Feld-Marszałka *Suwarow*. Naciſk ieſt zawsze niezmierny około niego. Wielu doſtrzega tę różnicę między nim i wielkim *Laudonem*, iż ma twarz milszą od oſtatniego. Rownie od dworu iak od generałow, z ktòremi częſto rozmawia, odbiera naywiększe honory. Sposob życia iego daleki od wszelkich wygod, ieſt zawsze iednoſtayny. Raz tylko na dzień iada o godzinie 9. z rana i to szczegulnie dwie potrawy, nie cierpi wiele ſprzętow w ſwoim pomieszkaniu, myie ciało dwa razy na dzień zimną wodą, i ſypia na ſianie. Naypospolitsze konie koząckie ſą od niego naybardziey lubione, innych nie zwykł używać. Przy wieku ſwoim podeszłym, ma ieszcze żywą rześkość. Na dniu 28. Marca oglądał z ukontentowaniem oſtatni oddział przechodzącego tędy woyſka *Roſſyiſkiego*. Gdy pierwszy raz iechał do Cesarza, witany był od ludu odgłosem radośnym, na który odpowiedział wykrzykuiąc *niech żyie Franciszek II.* Podczas audyencyi iego u Cesarza, właśnie przybył kuryer z wiadomością o odnieſionych korzyściach przez Arcy-Xiążęcia Karola. *Suwarow* był także przytomnym na paradzie naszych grenadyerow. Na Generała *Macka*, bardzo ſię gniewa i gani wszyſtkie iego poſtępki. Na ſzyi noſi zawieszony portret *Jozefa* II. bogato kameryzowany, który otrzymał w podarunku od tego Cesarza po batalii pod *Martineſtie*. Nad wszyſtkie woyſka przekłada woyſka *Roſſyiſkie*. — Generał Roſſyiſki *Rozenberg* wydaną przez Generała *Jourdan* proklamacyą, kazał po *Roſſyiſku* wytłumaczyć, i takową rozdać po między woyſko ſwoie, które zpowodu wyrazow w niey umieſzczonych bardzo ma być roziątrzone.

Względem dalszego ruchu woyſk nieprzyiacielſkich, Xże *Karol* naſtępuiące tylko przeſłał donieſienia: „G. *Jourdan* ściągnął lewe ſkrzydło armiy swoiey po porażeniu iego na wzgorki *Liptingen*, prawe zaś w lasach w tyle *Walwies*, *Orſingen* i *Eigeldingen*, gdzie ſię w dniu potyczki cofnął, rozłożył. W nocy z dnia 25 na 26 nieprzyiaciel z lewym ſkrzydłem swoim cofnął ſię przez *Tutlingen* do *Rothweil*, a z prawym częścią przez *Ach*, *Engen* i *Geissingen* do *Willingen*, częścią przez *Singen* do *Szaffuzy*, zoſtawiwszy za ſobą mocne tylne ſtraże rownie na wzgorkach *Liptingen*, iak w wspomnionych lasach, które na dniu 26 w wieczor zwolna niknąc z oczu, za armią poszły. Dywizya Generała *St Cyr*, która w czaſie potyczki do *Moſkirch* pomaszerowała, i tam ſtanowiſko zaięła, po otrzymaney wiadomości o przegraney potyczce, cofnela ſię przez *Sigmaringen* i *Ebingen* do *Rothweil*. Arcy-Xiąże rozkazał swoim przednim ſtrażom iść w tropy za nieprzyiacielem, dla dowiedzenia ſię właściwego woyſk iego zmierzania. Gdy odebrane rapporta od tychże przednich ſtrażow donioſly, iż Gen: *Jourdan* z większą częścią armiy swoiey rozłożył ſię za rzeką *Neckar*, między *Willingen* i *Rothweil*, przeto Arcy-Xiąże poſtanowił na dniu 29 Marca nowy dla woyſk swoich założyć oboz na wzgorkach *Liptingen* i *Emmingen* nad *Dunaiem* leżących, głowną zaś kwaterę dla ſiebie w *Liptingen* zaiął. W tymże samym czaſie Arcy-Xiąże wyſłał F. M. L. hrabiego *Nauendorff* z 22 ſzwadronami i 11 batallionami do *Geissingen* na doſtrzeganie nieprzyiacielſkiego G. *Ferino*, rownie iż wyſłał ku *Szwaycarom* i *Szaffuzie* znaczny oddział piechoty i kawaleryi pod kommendą G. M. Barona *Kienmeyer*.

Z Włoch F. M. L. *Kray* donoſi, iż gdy po oſtatniey potyczce pod *Legnago* do *Werony* przybył, znalazł tam wprawdzie korpus F. M. L. *Keim* od przemagaiącey ſiły nieprzyiacielſkiey porażone, moſt z pontonow na rzece *Adydze* w rękach nieprzyiaciela, i kilka batallionow *Francuzkich* na lewy brzeg *Adygi* wkroczonych, gdy iednak F. M. L *Kray* tego ieszcze wieczora 29. Marca oczekiwał na przybycie wszyſtkich woyſk pod *Legnago* ſtoiących, a nazaiutrz na nadciągnięcie całey dywizyi F. M. L. *Zoph*, przeto należy ſię domyślać, iż w tey okolicy dalsze ſkuteczne operacye przedſiewzięte zoſtały.

z Londynu od dnia 12. *do* 22. *Marca.*

Nowy rozkaz Królewſki wyszedł tu ogłoszony, aby począwszy od dnia 20. Marca nikt z *Irlandyi* do *Anglij* nieprzeieżdżał, chyba za paszportem od vice-króla, lub zwierzchności każdego miaſta w *Irlandyi*, tudzież Generała kommendę maiącego. Wszyſtkie osoby bez takowych paszportow do *Anglij* ląduiące, maią być natychmiaſt aresztowane. — Nawet ſurowy bill G. *Attorney* do ſtłumienia buntu w *Irlandyi* przez prawo woienne, nie ieſt osądzony za doſtateczny do zniszczenia tego złego, uczyniono więc w tey mierze dodatek, który zoſtał przyiętym, aby nawet te osoby które tylko w podeyrzeniu są iż sprzyiaią insurrekcyi, po odbytych indagacyach w sądzie woiennym, śmiercią karane były. — Dodatek do tego billu był uczyniony przez W. Kanclerza, a ten wie dobrze, iż ſprawcami tych zamachow są ludzie, którzy pod zaſłoną działaią, uwodząc insurgentow przyobiecywaną pomocą od *Francyi*. Nowy Dyrektoryat insurrekcyiny ieſt utworzony, a dodatek ten zdaie ſię być naybardziey przeciw niemu wymierzony. Zeby zaś umknąć nie mogły członki iego, wyszedł wspomniony wyżey rozkaz Królewſki, iż bez paszportow ani z *Anglij* do *Irlandyi*, ani z *Irlandyi* do *Anglij* przebywać nie można. Rownie iak dla tego, aby wſzelka kommunikacya między insurgentami *Angielſkiemi* i *Irlandzkiemi* przycięta była. Codziennie mordy pomnażaią ſię. Sędziowie muszą iezdzić z eſkortą woyſkową, i żadne Miaſto, żadna Wieś bez milicyi nie ieſt pewna. Dowodzca insurgentow *Hugues* uciekł idąc na plac śmierci, lecz w kilka dni znowu zoſtał wynalezionym i ściętym. Bank zyſka zapewne do pòł milliona przez to, iż bankcetle które insurgenci z wozow pocztowych zabieraią, nigdy nie mogą być do zapłacenia okazywane. W *Wexford* płacono za kwaterkę wódki gwineę, a ieden insurgent kupił sobie parę butow za bankcetlę od 300. funtow. — Więźniowie ſtanu *Irlandzcy* maią być do *Anglij* i *Szkocyi* wywiezieni; od *Londynu* maią zoſtawać w znaczney odległości dla odcięcia im wſzelkiey kommunikacyi. — Miaſta *Limmerick*, *Antrim*, *Belfaſt* i wiele innych okolic są w ſtanie insurrekcyi ogloszone.

Rząd otrzymał wiadomość, iż flotta *Breſteńſka* od 27. liniowych okrętow (z pomiędzy których 6. od 110. armat osadzonych ieſt z maytkow z rozmaitych kaprow zabranych) gotowa ieſt do wyiścia pod żagle, przeto Admiralicya rozkazała powiększyć flottę Admirała *Kinsgmill* przy brzegach *Irlandzkich*, i flottę Lorda *Seymour* pod *Breſt*. Flotta także *Hollenderſka* w *Texel* równie ieſt gotowa do wypłynienia, i Lord *Duncan* otrzyma znowu kommendę nad flottą naszą przy brzegach *Hollenderſkich* na mieyscu Admirała *Onslow*. — Ponieważ woyna na ſtałym lądzie znowu ſię rospoczeła, przeto część woyſka *Angielſkiego* w *Portugalij* będącego, odebrać ma inne przeznaczenie. — Doktor *Prieſtley* powraca nazad z *Ameryki* do *Anglij*. — Lord *St Vincent* bardzo ieſt niekontent z poſtępkow Kapitana *Sidneja Smith* w *Konſtantynopolu*. Zdaniem jego, przywłaszczył ón sobie nadto władzy, i zaiął pod ſwoią kommendę okręty do tey ſłużby wcale nienależące. Lord *St Vincent* wyſłał przeto Kapitana *Trowbridge*, aby obiął naywyższą kommendę nad okrętami pod dowodztwem *Sidneja Smith* zoſtaiącemi. — Roznieſiono pogłoſkę o wyiezdzie ztąd Poſła *Duńſkiego*, lecz ta ſię niesprawdziła. — Ogłoszono tu 25-letnią liſtę pieniędzy używanych na tayne uſługi kraiu, w roku 1788. wyszło na to 222,851. funtow. — w 1792. tylko 24.998. funt: — w r. 1795. wyszło 183,068. funtow. — w r. 1796., 193,194. F. — w r. 1797. 223,222. F. — i w r. 1798., 185,000. F.

Z Gibraltaru donoszą, iż baty kanonierſkie *Hiszpańſkie* attakowały ieden nasz konwoy do *Minorki* płynący, zaiąwſzy z niego ieden bat kanonierſki i 4. bogato naładowane *Angielſkie* ſtatki przewozowe. W *Kartagenie* i poblizkich portach zebranego ieſt 20. tyſięcy woyſka *Hiszpańſkiego* zapewne do attaku *Minorki*. W *Kadix* wszyſtko ieſt zatrudnione uzbroieniem flotty z 24. okrętow liniowych ſkładaiącey ſię. — W przylądku *dobrey nadziei* naznaczona ieſt nadgroda 4000. dollarow dla tego, który wynaydzie ſprawcow podłożonego ognia bliſko arsenału. — Na dniu 19. t. m. w izbie wyższey parlamentu *Angielſkiego* rezolucye Miniſtra ściągaiące ſię do Unij z *Irlandyą* po sporach do 3. godziny zrana trwaiących przyięte zoſtały. — Na wnieſienie P. *Pitt* izba niższa uchwaliła 150 tyſięcy funtow na tayne potrzeby kraiowe, a 226. tyſięcy funtow dla partyzantow w *Ameryce* i Emigrantow *Francuzkich*. Parlament ſeſſye ſwoie odłożył do 4. Kwietnia.

Wydział przez Izbę niższą poſtanowiony do roztrząśnienia pism ſtosownych do wewnętrznych konspiracyow, podał w tey mierze swoy Rapport; dowodzi on, iż ieżeli nigdy nienależało ſię mniey lękać ſił Nieprzyiaciela, nigdy nie mozna ſię mieć na większey oſtrożności względem iego fortelow. Nowe Towarzyſtwa Rewolucyine w trzech Kroleſtwach są poſtanowione i porozumiewaią ſię z sobą na wzor podobnych Towarzyſtw w wielu *Niemieckich* miaſtach znayduiących ſię. Dozor nad niemi maią konwencye którémi *Francya* kieruie. Ich zamiarem ieſt zniszczenie konſtytucyi W. *Brytanniy* a na iey gruzach poſtanowienie trzech Rzpltych na podobieńſtwo Rzpltey *Francuzkiey*, i ſkonfiſkowanie wszyſtkich własności na pożytek Narodu. Uformowane były oddzielne i ogulne proiekta, oraz plany na wyrznięcie familii Krolewſkiey i rozmaitych Członkow obydwoch izb; lecz nigdy ſłabość i niedołężność tych Towarzyſtw niedozwoliła im przedſiebrać uſkutecznienia tak okropnych zamiarow. Ziednoczeni *Irlandczykowie* są ich duszą i sprężyną. Lecz należy mniemać, iż znakomitsze osoby ieszcze pod zaſłoną będące, upoważniaią ich czynności i doſtarczaią na to pieniędzy. Pod ſtołem około którego ſiedzieli ci ktorych niedawno aresztowano w *Chêne Royale*, znaleziono burzliwy adreſs do Ludu *Irlandzkiego*, z przyrzeczeniem pomocy od *Francyi*. Wyprawiono czterech poſłańcow ſtanu do rozmaitych prowincyow Kroleſtwa na aresztowanie osob należących do tego rozległego spiſku. W kraiu *de Galles Liwerpool*, i w prowincyi *Lankaſter*, buntownicy utrzymuią wolnieysze porozumienia.

Od oſtatniey niedzieli zaszło wiele aresztow w oberżach i innych tego rodzaiu mieyscach, w ktorych ziednoczeni *Irlandczykowie* zwyczaynie ſię zgromadzali. Wyśledzono, iż celem ich było, ażeby ſkładać regularne

wydziały dla rozſzerzenia swoich zasad. Przy tych aresztowanych nie znaleziono żadnych papierow, iak tylko pod ſtołem tekę i liſt, których ſię wyparli. Z ukontentowaniem widzieć ſię daią roſtropne i baczne miniſtrow zabiegi, lecz duch publiczny tego niezmiernego miaſta tak ieſt dobrym, iż ſię nie należy lękać zarazy. Rząd nieukrywa tego, iż się spodziewa nowey napaści na *Irlandyą* z ſtrony *Francuzow*, lecz niczego niezaniedbuie, ażeby iey ſkutkom zapobiedz.

General *Nugent* kommenderuiący w *Belfaſt* kazał ogłoſić prawo woienne w hrabſtwie *Antrim*. Rozkazano ieſt wszyſtkim właścicielom i znacznieyszym mieszkańcom domow, ażeby zawieſili na drzwiach imiona wszyſtkich którzy w tych domach mieszkaią, i każdemu zalecono ieſt powracać do ſiebie przed 8 godziną wieczorem, a niewychodzić przed wschodem ſłońca. General *Lacke* wydał podobną proklamacyą w *Limerick*.

W wyższey izbie po przeyściu bilu na uśmierzenie buntu, naſtąpiło rozdwoienie Członkow, a przeciwko poſtanowieniu woiennego prawa proteſtowało ſię sześciu Parow, to ieſt: Xże de *Leinſter*, Lordowie *Aran*, *Belmore*, *Strangford*, *Ludlow*, i *Charlemont*.

Dnia wczorayszego Lord *Grenville* poſłał znayduiącym ſię tu miniſtrom zagranicznym naſtępuiącą notę.

Niżey podpisany Sekretarz ſtanu J. K. Mci W. *Brytanij* odebrał rozkaz, ażeby uwiadomił, iż Król na obronę ſwoich kraiow chcąc użyć sposobow, iakie mu podaie przewaga iego marynarki, zalecił kommiſſarzom ſwoiey Admiralicyi, ażeby przy wſtępie wszyſtkich portow ziednoczonych prowincyow *Hollandyi*, poſtanowili iak nayściśleysze oblężenie, które utrzymywane i odbywane będzie ſposobem naydokładnieyszym i podług zwyczaiu woiennego, iaki był zawsze w podobnym zdarzeniu zachowywany i utrzymywany.— Tym końcem uprasza P. N. ażeby raczył uwiadomić kupcow i konsulow ſwego narodu, iż pomienione porty ziednoczonych prowincyow, ſą i powinny być uważane za oblężone, i że od tego czasu nie będzie pozwolono żadnemu neutralnemu okrętowi wchodzić do nich dla iakieykolwiek przyczyny lub pod iakimkolwiek bądź pozorem, i że wszyſtkie srzodki prawami narodow i traktatami między J. K. Mcią i rożnemi neutralnemi mocarſtwami upoważnione, będą odtąd przyięte i użyte względem okrętow przeznaczonych do tychże portow, lub któreby po tym obwieszczeniu weyść do nich zamyślały.

Liſt z *Dublina* donoſi ieszcze naſtępuiące ſzczegoły o niespokoynościach umyſłow w *Irlandyi*. W iednym mieście prowincyonalnym *Irlandyi*, zdarzył ſię taki przypadek. Jeden werbownik, zaciągnąwszy przeszło 12. ludzi obchodził ulice z muzyką dla przeciągnienia więcey osob. Officer kommenderuiący kazał mu pokazać rozkaz do werbowania. Pokazało ſię, iż ten rozkaz był zmyślony, a mniemany werbownik był agentem insurgentow. Na iarmarkach wyśledzono ziednoczonych *Irladczykow* w mundurach zielonych z żołtemi wyłogami, na które wdziewaią wielkie zakrywaiące to wszyſtko ſurduty.— W iedney paraſii hrabſtwa *Cork*, ſędziowie tamteyſi zagrażani ſą śmiercią, ieżeli urzędu złożyć nie zechcą, podobne zagrażania na drzwiach nawet kościoła są przybijane. W innych mieyscach zagrażaią śmiercią katolikom, którzyby w ſłużbie u proteſtantow zoſtawać chcieli. Na teatrze w *Dublinie* wielkie także daią ſię widzieć rozruchy. Partya Krolewſka każe przed rozpoczęciem ſztuki grać pieśń *Niech Bóg ocali Krola*, w czaſie którey zdeymuie kapelusze, lecz partya przeciwna niechce ich zdiąć, chyba za przymusem. Ztąd kłotnie, które ſię czasem kończą na utarczkach. Niedawno officerowi iednemu trzy przednie zęby wybito, a szpada dobyta bliſko loży iedney damy zdieła iey cały ubior z głowy. Insurgenci mięso z bydła zabiianego po polach, solą, w beczki pakuią, i potym w ziemi zagrzebuią.— W okolicy *Dublina* krążą całą noc patrole i chwytaią każdego co im ſię wydaie podeyrzanym. Wszyſtkie kroki Rządu okazuią, iż lęka ſię, albo nowey inſſurrekcyi, albo napadnięcia od nieprzyiaciela.

Francuzi nie zechcą zoſtawić dlugo *Pompejanum* pod popiołami. Prace nad wykopaniem zabytkow ſtarożytnych w kraiu *Neapolitańſkim* ſpieszno idą. Za czasow Królewſkich tamteyſzy nasz poseł kawaler *Hamilton* dziwił ſię nad niedbałym i powolnym takowych ſkarbowk wykopywaniem, i rzekł raz żartem do Krola: Sprowadź W. K. Mość czołnem młodych ludzi z *Anglij*, a oni w krotkim czaſie dobędą zawalone zabytki.— *Mamy* tu teraz w *Londynie* cud umieiętności muzyczney. Dziecko cztery lata maiące nazwiſkiem *Edmund Parker* gra na Fortepianie wſzyſtkie ſztuki, ktore mu położą.—Wielu zapewnia, iż w *Anglij* znayduie ſię 50. tyſięcy ziednoczonych *Irlandczykow*, ktorzy ſię ſprzyſięgli wyrznąć Parlament, familią Królewſką, Miniſtrow, i zdziałać rewolucyą.

Dowiaduiemy ſię o okropney osobliwości wydarzoney na wyspie *Wigt*. Kilkaset morgow ziemi w iedney części oderwało ſię raptownie od reszty tey wyſpy. Był to widok razem wspaniały i smutny, gdy ta część gruntow, na którey ſtało kilka domow z rożnemi innemi budowlami, nienaruszona pływała po wodach morſkich. Ta nieiako żegluiąca wyspa płyneła bez żadnego przypadku, poki iey nakoniec z oczu nieutracono. Lecz nie można było sobie bez żalu wyſtawić, iż niedługo opierać ſię potrafi gwałtowności bałwanow, które rozerwawszy ią na sztuki, pochłoną iey nieszczęśliwych mieszkańcow. Pamięć ludzka nie zaſięga tak okropnego przypadku. Mieysce, które wprzod ta część wyspy zaymowała, ieſt teraz przepaścią napełnioną wodami morſkiemi. (Wyspa *Wigt* leży przy brzegach Prowincyi *Dorcheſter*, bliſko *Portsmouth*, na przeciwko brzegow *Normandyi* nad kanałem *Manche*.)

z Paryża dnia 28. Marca.

Pewną ieſt rzeczą, iż 30. Deputowanych *Neapolitańſkich*, odebrało rozkaz powrocenia do ſwoiey oyczyzny.

Xiąże Pokoiu mianowany zoſtał wielkim Admirałem *Hiszpańſkiem*. Urząd ten nie był do tego czasu znany w *Hiszpanii*. Wſzyſtko w tym Króleſtwie bierze na ſiebie poſtać woienną.

General *Anselme* ma prezydować w Radzie Woienney, która ſądzić będzie Generała *Championnet*. Mowią iż dzieſiąciu Generałow wymowiło ſię od roztrząsania tak delikatney sprawy.

Między innemi Elektorami mianowanemi w *Paryżu*, znayduie ſię *Bernardin de St Pierre*, Autor dzieła pod tytułem: *Badania Natury*; *Gueroult* ſzef kancellaryi Policyi; ex-Miniſter *Petiet*; *Hemard* ſędzia; *Reignard* Amerykanin; Felix *Desportes* bywszy Kommiſſarz Rządowy w *Genewie*; *Defresne* ſzef kancellaryi ſkarbu Narodowego; *Lepayen-Vigneulle* Kommiſſarz z kancellaryi woienney; *Cottrau* Kommiſſarz Osad; *Perregaux* Bankier; *Dupin* Kommiſſarz Dyrektoryatu przy Adminiſtracyi Centralney departamentu *Sekwany*; *Arnaud* ex-Prezydent Trybunału kryminalnego departamenru *Sekwany*; *Terraſſe* Archiwiſta Trybunałow; *Ginguené* uczony; *Perignon* obrońca urzędowy; *Nepoux* ſędzia pokoiu; *Pont-Carré* bywszy członek Parlamentu; i *Martincourt* Agent ſkarbowy.— Sekcya pierwſzego okręgu, mianowała ſwoim Elektorem Ob. *Bourgoing* ſławnego Literata. Między innemi Elektorami Departamentu *Sekwany*, znayduie ſię Ob. *Anquetil* rowniez ſławny z nauk; *Leſſore* członek kancellaryi centralney; *Leroy* Kommiſſarz Dyrektoryatu przy kancellaryi centralnay.— Zgromadzenia pierwiaſtkowe departamentu *Gand* były nieco burzliwe.

Dowiaduiemy ſię z *Tulonu*, iż 25. galiotow bombardyerſkich zoſtały w tym porcie uzbroionemi po większey części dla obrony brzegow.

Dnia 22 t. m. Ob *Villeroi* ſtawiony był przed Kommiſſyą woienną, i oſkarzony o emigracyą. Zona iego tak mocno i tkliwie broniła tey ſprawy, iż otrzymała uwolnienie ſwoiego męża. Prezydent tego Trybunału ledwo mógł wſtrzymać poruszenia i okłaſki zgromadzonych obywatelow.

Inſtytut Narodowy na ſeſſyi ſwoiey dnia 25. mianował Ob. *Legouvé* członkiem Literatury i kunsztow w klaſie Poezyi; *Paliſſot* i *Parny* ſtarali ſię wraz z nim o to mieysce.

Obywatel *Eymar* wyieżdżaiący z *Turynu*, ma być mianowany Członkiem Kommiſſyi, którey polecony będzie obowiązek zbierania w *Toſkanij* dzieł kunsztow i nauk maiących pomnożyć bogactwa naszych muzeow.

Miniſter policyi rozkazał aresztować bywszego Xięcia *Carancy*, *Odeon*, bankiera; i Obywatelkę *Mayer*. Nie wiemy ieszcze o pobudkach tego poſtępku.

Mowią, iż Miniſter marynarki wkrotce do *Paryża* powroci. Gdy ſtan zdrowia Miniſtra ſprawiedliwości nie pozwala mu odbywać dłużey nadzwyczayne obowiązki Miniſtra marynarki wczaſie nieprzytomności Obywatela *Bruix*, przeto Dyrektoryat Wykonawczy pod dniem 27. poſtanowił, iż Miniſter intereſſow zewnętrznych będzie miał tymczasowo polecone ſobie iego archivum.

Zebrane konwoie w *Bordeaux*, *Nantes*, i *Lorient*, które iedna dywizya *Angielſka* trzymała w oblężeniu, przybyły ſzczęśliwie do portu *Breſteńſkiego* pod eſkortą fregat *Charente*, *la Bravoure*, *la Semillante*, *la Chevrette*, *i le Berceau*.— *Anglicy* nieprzeſtaią ſię pokazywać przed *Havre*, krążą zawsze po przeſtrzeni morſkiey przed portem, lecz teraznieysza ich ſiła nie każe ſię żadney nieprzyiacielſkiey lękać napaści.

Redaktor pod dniem wczorayszym donosi, iż przybyły do *Raguzy* okręt przywiozł wiadomość naſtępuiącą. „*Anglicy* przedſięwzieli bombardowanie do *Alexandryi*, a pod *Abukir* znaczna liczba *Turkow* wylądowała, lecz odpartą zoſtała; armii także *Murad Beja* znaku nawet nie ma. Na brzegach ſtoi gotowa armia od dwudzieſtu dwoch tyſięcy, dla przyięcia każdego nieprzyiaciela. Dzieſięć tyſięcy *Francuzow* i tyleż *Grekow* wpadło do *Syryi*, i zaięło miaſto *Gaza*. *Buonaparte* ſpokoynie ſiedzi w *Kairze*.

Od trzech dni nadzieia widzenia w Dyrektoryacie Obywatela *Sieyes* iuż upadła. Mowią, iż Dyrektoryat pragnie raczey widzieć wsrzod ſiebie mało znanego męża, i który znakomitemi w rewolucyi doſtoynościami nie był ozdobiony, a tym ieſt Obywatel *Abrial*. Był on dawniey patronem Parlamentu *Paryzkiego*, mniey iednak ſławnym od Obywatela *Treilhard* i *Merlin*. Po rewolucyi był sędzią trybunału kaſſacyinego, a teraz kommiſſarzem we *Włoszech*. Jeſt powszechnie ſzacowanym.

z Bruxelli dnia 30. Marca.

Zgromadzenia nasze pierwiaſtkowe zakończyły ſwoie czynności. Wielu młodych ludzi w wieku konſkrypcyi zoſtaiący, zapisali ſię do ſłużby marynarſkiey, rozumieiąc przez to iż nie będą przez długi czas użytemi; lecz Dyrektoryat Wykonawczy nakazał, azeby ta młodzież natychmiaſt oddaną była do Armiow lądowych.— Dnia wczorayszego ogłoszono to miaſto w ſtanie oblężenia.

z Hagi dnia. 30. Marca.

Nic ieszcze nie ſłychać o poruszeniach tego korpusu woyſk *Batawſkich*, który do armii G. *Bernadotte* ma ſię przyłączyć.— Wczoray dekretowano, iż maiątki poddanych Porty *Ottomańſkiey* pod opieką Rzpltey zoſtaią.— Liczba okrętow liniowych *Duńſkich* uzbroić ſię maiąca do 11. dochodzi procz fregat do tego należących. Nie wiadomy ieſt cel tego uzbroienia.

z Konſtantynopola dnia 6. Marca.

Bombardowanie *Anglikow* do *Alexandryi* na dniu 3. Lutego miało być ſtraszne. Liczba znayduiących ſię w tamteyszym porcie okrętow *Francuzkich* wynoſi do 325. garnizonu zaś ieſt 3000. ludzi.—W. Sułtan wydał ferman do *Egiptu*, w którym przyrzeka opiekę i paszporta tym *Francuzom*, którzy daley przeciw *Porcie* ſłużyć nie będą i do *Francyi* powrocić zechcą. — Od Baszy *Akry* przyszła wiadomość, iż *Buonaparte* poſtanowił przenieść teatr woyny z *Egiptu* do *Syryi*, i w tym celu wyſłał G. *Kleber* przeciw wspomnionemu Baszy. *Kleber* przeszedł iuż iſtotnie ciaśninę ziemną *Suez* i zaiął w *Paleſtynie* miaſto *Gaza*.

Od granic Auſtryackich dnia 27. Marca.

Liſty z *Peterzburga* donoszą, iż nigdy bardziey wspaniałość Imperatora nieokazała ſię, iak przy zaślubieniu W. Xiężniczki. X. *Bezborodko* otrzymał w podarunku 100. tyſięcy rublow i bryllanty wielkiego ſzacunku. Podkanclerzy *Kotszubey* 50. tyſięcy rublow, tayny Konsyliarz *Rastopszyn* wywyższony zoſtał na ſtopień Hrabiego z znacznym po-

darunkiem pieniężnym. — Nowe korpus *Roſſyiſkie* pod kommendą Generała *Lascy* przez *Węgry* ciągnące, będzie od Pułkownika *Dieterich* przez kraie *Auſtryackie* konwoiowane.

Arcy-Xiążę *Karol* wyſtawiał ſię ſam na niebespieczeńſtwa w bitwach pod *Oſterach* i *Pfullendorff*. Obie armie miały od przodu ſtraszną i bezprzykładnie wielką artylleryą; z ſtrony Ceſarſkiey było armat do 300. od frontu. 50. Grenadyerow *Francuzkich* otoczonych niechciało ſię poddać, i zoſtali wyciętemi. Korpus Generała *Merſelda* zupełnie złamane iuż było, lecz Arcy-Xiążę wcześnie pospieszył mu na pomoc. Procz Xiążęcia *de Fürſtenberg*, zginął także Xiążę *Deſſau*, Xiążę *d'Anhalt Bernburg* i wielu officerow ſztabowych. Arcy-Xiążę pomimo narażania ſię (dzięki Bogu) ieſt cały. Wiadomości iednak iakoby *Francuzi* do 4000. ludzi w zabitych i rannych ſtracili, iakoby Generał *Ernouf* doſtał ſię w niewolą, iakoby *Francuzi* aż w *Bazylei* schronienia szukali, dotąd ſię niesprawdziły.

z Prezburga dnia 23. Marca.

Donoszą z *Agram*, iż dwie Xiężne Ciotki Ludwika XVI. ſpodziewane ſą w tym mieście, oraz kilku Kardynałow, i inne znakomite osoby. Xiężne maią założyć ſwoie mieszkanie w *Agram* w Pałacu Biſkupim.

z Inspruku dnia 27. Marca.

Francuzi wkraczaiąc do *Wintschgau* muſieli przechodzić przez nadzwyczay wielką górę na ktorey śnieg leżał na pułtora sążni wysoko, gdy ſię przekopali przez niego, zsuwali ſię znowu przez 1200 ſtop długą gorę po zmarzniętym śniegu na dolinę, tak zuchwała przeprawa nayśmielszych goralow w podziwienie wprawiła. Dla przeszkodzenia wkroczeniu ich przez *Meran* do *Botzen*, Generał *Bellegarde* wyruszył dla zbliżenia ſię ku G. *Laudon* którego położenie ieſt teraz zagrożone.— W *Engadin* ma ſię znaydować 25 tyſięcy woyſka *Francuzkiego*. *Włoſka* armia będzie attakować od *Roveredo*.

z Augsburga dnia 30. Marca.

Dnia 27. t. m. wſzyſtkie Milicye były w poruszeniu, i pomknęły ſię ku dolinie wyższego brzegu *Inn* (*Oberinthal*). Tegoż dnia dowiedziano ſię, iż Pułkownik *Knesewich* z częścią swoiego woyſka dnia poprzedzaiącego doſtał ſię do niewoli.

Liſty z *Botzen* pod dniem 26. donoszą co naſtępuie: „W tym momencie (o 7. godzinie wieczorem) odbieramy wiadomość, iż Generał *Laudon*, ktory z częścią ſwoiego woyſka od licznego *Francuzkiego* korpusu zoſtał odciętym, i o ktorym od kilku dni żadney niemieliśmy wiadomości, przerznął ſię wśrzod nieprzyiacioł, i że przybył z tyſiącem ludzi do *Burgais*. Generał *Bellegarde* wyiechał do doliny *Venoſta*, a w tym momencie znayduie ſię w *Laſs* dokąd kazał ſię zebrać wſzyſtkim woyſkom ktore ſię tu znaydowały.

z Frankfortu dnia 30. Marca.

Officer, ktorego G. *Bernadotte* do *Kaſſel* wyſłał, nazad iuż tu tędy przeieżdżał. Mowią, iż zapytywał ſię o przyczynę poruszeń woyſk *Heſkich*,— W tuteyszey okolicy wszyſtko ieſt ſpokoyne, i nie obawiamy ſię u nas teatru woyny.— Do *Moguncyi* przybył Ob. *Marquis* na mieyſce Ob. *Rudler*.—Dyrektoryat *Francuzki* potwierdził neutralność dla *Palatynatu*. Z publicznych kass tamteyszych zdięte iuż są pieczęcie, a to co iuż zapłaconym było, porachuie ſię w ſummie armiſtycyiney.—Rozruchy w kraiu *Badeńſkim* zdziałane przez klub w *Bazylei* założony, iuż ſą uśmierzone.

Mowią, iż Krol *Neapolitańſki* winien teraznieysze ſwoie nieszczęście zbytniemu pośpiechowi. Wezwany on był od dworu *Wiedeńſkiego* w Październiku roku przeszłego, uczynić dywersyą do *Florencyi*, w ten czas iednak kiedy Rzplta *Francuzka* wkroczeiu woyſk Cesarſkich do kraiu *Gryzonow* opierać ſię zechce. On będąc pewnym tego oporu, więcey zrobił nad opis planu, i przez to wszyſtko popsuł.

z Offenburga dnia 31. Marca.

Dowiaduiemy ſię, iż Generał *Hotze*, ktory od dnia 21. znaydował ſię w okolicy *Lindau*, wyruszył dnia 25. ku *Feldkirch* i *Hohenems*, zoſtawiwszy w *Lindau* załogę z 700. ludzi złożoną. Pułkownik *Villiams*, ktory tam także pozoſtał, rozkazał budować wielką liczbę ſtatkow kanonierſkich.

Liſty z *Inspruka* pod d. 27. donoszą, iż z d. 25. na 26 w nocy *Francuzi* w liczbie 8. do 9. tyſięcy ludzi przedarli ſię do *Finſtermuntz* i aż do *Nanders*, przez spadziſte i śniegiem okryte gory. Na tychmiaſt Generał *Bellegarde* udał ſię z odſieczą dla Generała *Laudona*, ktorego położenie przez ten poſtępek *Francuzow* znayduie ſię w niebespieczeńſtwie. Milicye *Tyrolſkie* z *Vinschgau* odebrały także rozkaz do pomykania ſię.

z Raſtad dnia 31. Marca.

Generał *Lefevre* przybył do *Kolmaru*, dla leczenia ſię z rany w akcyi na dniu 21. odebraney. Generał *Vandamme* mieysce po nim obiął i dowodzi przednią ſtrażą. Na prawym brzegu *Renu* na przeciw *Filipsburga*, *Francuzi* wysypuią ſzańce, a w *Brisach* ſtawiaią ſzańce przedmoſtowe.— Słychać, iż terazniejszy kommendant *Moguncki* G. *Freytag* obeymie kommendę w *Strazburgu* na mieyscu Generała *Chateauneuf-Randon*.

Akcye pod d. 26. i 27. Marca miały być tylko małe utarczki, lecz dzień 28. dla obu ſtron miał być ſtraszny. Z *Bazylei* donoszą, iż korpus *Auſtryackie*, ktore dążyło do *Szaffuzy*, pod *Sintlingen* zupełnie porażone zoſtało.

Im bardziey huk armat zbliża ſię ku naszym ſtronom, tym negocyacye ſtaią ſię ważnieyszemi. Wszyſtkich uwaga obrocona ieſt na teatr woyny, ktorey wypadki ſtanowić będą o traktowaniu w *Raſtad*.

Od czasu przeyścia 6. tyſięcy ludzi pod kommendą Generała *Humbert*, niewielka liczba woyſk *Francuzkich* przybyła z *Strazburga* do *Kehl*; lecz zapewniaią, iż wiele połbrygad ściąga ſię od niższego *Renu* dla wzmocnienia armij Generała *Jourdan*. Zdaie ſię, iż wielka część korpusu *obserwacyinego* połączy ſię z tą armią. Około fortyfikacyow *Kehl* z naywiększym pracuią pospiechem; wiele nowych redut ma być wyſtawionych. Pięć tyſięcy ludzi codziennie są do tych prac użytemi. *Filipsburg* ieſt całkiem otoczony, i *Francuzi* zaczęli iuż przeciwko tey twierdzy wysypywać bateryе.

Dnia 2. Kwietnia.

Dnia wczorayszego głowna kwatera Generała kommenderuiącego *Jourdan*, znaydowała ſię w *Gegenbach*; Mowią iż dzis ma być przenieſiona do *Offenburga*.

Liſty z *Kehl* donoszą, iż dnia wczorayszego i onegdayszego przybyło tam ieszcze z *Strazburga* około 1500, woyſka *Francuzkiego*, ktore natychmiaſt udało ſię do *Offenburga*.

z Manheimu dnia 1. Kwietnia.

Od kilku dni przybyły tu ieszcze rozmaite korpusy woyſk *francuzkich*: te ktore były na garnizonie naszego miaſta, wyszły z niego wieczorem ku *Filipsburgowi*. Ta twierdza ieſt oblężona od dnia 30 Marca. Dziś i wczora część armii Obserwacyiney pomknela ſię w podłuż rzeki *Necker*.

Dnia 3. Kwietnia.

Dnia wczorayszego wieczorem przybyła tu 66. Pułbrygada z lewego brzegu *Renu*. Jedenaſta Pułbrygada ktora tu przybyła dnia onegdayszego, wyszła ztąd tego poranku dla wzmocnienia korpusu oblegaiącego fortecę *Filipsburg*; Szef korpusu *Darnaudat* dowodzić będzie tym oblężeniem, wyiechał ztąd oſtatniey nocy i poſtanowił głowną swoią kwaterę w *Schwetzingen*.— Drugi moſt na ſtatkach, około ktorego od nieiakiego czasu tu pracowano, poſtawiony zoſtał w *Spirze*.

Generał *Bernadotte* zatrudnia ſię przeglądaniem rozmaitych poſterunkow, oraz fortyfikacyow drugiego brzegu *Renu*. Tego wieczora ma tu powrocić.

z Stutgardu dnia 1. Kwietnia.

Podług oſtatnich wiadomości *Auſtryacy* pomkneli ſię aż do wzgorkow *Aldingen*. Od ſtrony *Ulm* korpus Generała *Staray* rozciągnelo ſię aż za *Alb*. Około 6. tyſięcy ludzi tego korpusu przybyło dnia 27. do *Blaubeuren*, zkąd pomykali ſię ku *Zwiefalten*. Mowią także, iż dnia 30. wieczorem, 30. huzarow *Szeklera*, ktorzy przybyli z *Frankonij*, pomkneli ſię aż do *Heilbron*. Generał *St. Cyr* kommenderuiący teraz lewym ſkrzydłem armii *Francuzkiey*, znaydował ſię ieszcze dnia 27. w *Rothweil*, a od tego mieysca dywizya iego rozciągała ſię aż do *Horga*, *Zimmern*, *Hausen etc*: Generał *Vandamme* dowodzący przednią ſtrażą, znaydował ſię dnia 29. w *Oberndorff*.

z Hanau dnia 2. Kwietnia.

Wiadomość, iż Generał *Bernadotte* otrzymał rozkaz z *Paryża* oszczędzania kraiow *Palatyńſkich* zupełnie ſię potwierdza. Oto ieſt liſt, Miniſtra intereſſow zagranicznych pod dniem 15. Marca do Generała *Bernadotte* w tey mierze pisany. „*Obywatelu*. Za wniyściem twoim do *Manheimu*, obchodziłeś ſię z tym mieyscem iako z częścią kraiu nie zoſtaiącą w pokoiu Rzpltey, i podległą wpływowi *Auſtryi*. Gdy iednak Dyrektoryat Wykonawczy otrzymał naypewnieysze dowody o ſkłonnościach i sposobie myślenia Elektora, i pragnie widzieć w nim wkrotce przyiaciela Rzpltey, przeto daię Ci o tym iak nayprędszą wiadomość, abyś na mocy uczynionego przyrzeczenia włożony na kaſſy i dochody publiczne rządu *Palatyńſkiego* w *Manheimie*, sekweſtr zdiąć rozkazał, a w części kraiow Elektorſkich przez ktorą woyſka twoie przechodzić będą, raczył zachować ſię z temi względami i uszanowaniem, iakie Dyrektoryat okazywać chce ku temu Xiążęciu, ktorego umie od iego poprzednika rozrożnić, i od ktorego spodziewa ſię zupełnie odmiennego poſtępowania. Przeto uważać będziesz aby ieżeli na mocy pierwszych twoich rozkazow konie albo inne do Xiążęcia należące sprzęty, mogące bydź powroconemi, w sekweſtr wzięte zoſtały, abymowię też oddane mu na powrot były.

z Kolonij dnia 2. Kwietnia.

Pułbrygady 1wsza i 72ga ktore tu dnia onegdayszego przybyły, wyszły nazaiutrz do armij *obserwacyiney*, a drugi batalion dziś przybyły, na toż ſamo wychodzi przeznaczenie.

Część woyſk *Francuzkich* idąca z *Hollandyi*, miała iuż przybyć do *Duſſeldorfu*. Oszańcowany oboz ktory był w czaſie oſtatniey kampanii przed naszym miaſtem wytknięty, a ktory od wylewu *Renu* mocno w wielu mieyscach uszkodzonym zoſtał, będzie zupełnie odnowiony i nawet powiększony.

z Bazylei dnia 30. Marca.

Dnia dziſieyszego i wczorayszego wyszło tu kilkaset ludzi z wyboru woyſka *Helweckiego*, ktorzy maią ſię udać na granice. Inne kantony toż ſamo uczynić maią na mocy rozkazu naszego Dyrektoryatu. Dziś i wczoray zgromadzono tu wielką liczbę Obywatelow od 45. do 60. lat wieku, ktorzy zapisani będą do ſtraży i dozoru porządku w tym mieście.

Od granic Szwaycarſkich dnia 30. Marca.

Rząd nasz nic ieszcze nie ogłoſił względem zdarzeń, ktore zaszły od dni 15. w *Voralberg*. Jedna z naszych gazet donoſi, iż Generał *Maſſena* ma ſię udać przez *Konſtancyą* do *Szaffuzy*, i że tym czasem zdał kommendę innemu Generałowi. Toż pismo dodaie, iż lewe ſkrzydło armiy *Francuzkiey* we *Włoszech* połączone z korpusem, ktory ſię znaydował w kraiu *Gryzonow*, wkroczyło do *Tyrolu*.

z Neapolu dnia 4. Marca.

Z rozkazu Rządu *Francuzkiego* przyłożono pieczęci na pałacu, w ktorym mięszkał Hrabia *Eſterhazi* Ambassador Cesarſki w *Neapolu*, a teraz znayduiący ſię w *Palermie*.

Generał *Macdonald* naſtępca Generała *Championnet*, przybył tu dnia 27. p. m. i ſtanął w domu swego poprzednika, dawniey mieszkanym przez Miniſtra *Aktona*. Na-

zaiutrz witanym był przez cały ſkład naſzego Rządu, któremu dnia naſtępuiącego oddał wizytę w Pałacu Narodowym. Potwierdził osobiście to, co Generał *Championnet* podpisał, to ieſt ratyfikacyą niepodległości naszey Rzpltey przez Rząd *Francuzki*. Zachęcał Rząd nasz, ażeby użył iak naydzielnieyszych sposobow do rychłego wyſtawienia potęgi lądowey i morſkiey, oraz zapewnił, iż nasi insurgenci we wſzyſtkich ſtronach zoſtali uśmierzonemi. — Z Generałem *Championnet* wyiechał Miniſter ſkarbowy *Baſſal*, po którym naſtąpił Ob. *Degennaro* dawniey Kommiſſarz ſkarbowy, a teraz ieden z Podſkarbich Narodowych.

Ob. *Battilosi z Akwinu* Oyczyzny *Maryusza* i *Cycerona*, otrzymał od Generała *Championnet* pozwolenie, potwierdzone potym przez Generała *Macdonald*, wyſtawienia Legionu pod tytułem Legionu *Tullii*, który iuż ieſt w gotowości. — Generałowie *Duheme* i *Olivier* przeszli aż do granic obydwoch *Kalabryi*, szczegulnych dwòch Prowincyow, ktòre ieſzcze nieprzyſtąpiły do nowego rzeczy porządku. Kommendantem tych dwòch Prowincyow ieſt Kardynał *Ruſſo* z doſtoynością vice-krola *Kalabryi*, a pod nim dowodzi Generał *Winspear*. Lecz iuż ſię tam uformował znaczny korpus z Patryotow, pod kommendą Ob. Piotra *Fabiani z Monte Leone*, którego mniemaią być potomkiem *Fabiusza*. — Syn Generała *Winspear* który ſię znaydował w *Neapolu*, zoſtał wzięty do aresztu na zakładnika.

Proklamacya ktòrą Generał *Championnet* kazał ogłoſić w *Kalabryi* przez Generałow *Duhem* i *Olivier*, wyraża między innemi: „Poſtępowanie woyſk *Francuzkich* ktoremi dowodzicie, ma ſię wiele przykładać nie tylko do waszych teraźnieyſzych w tym kraiu zwycięztw, ale też do naszych przyszłych pomyślności w *Sycyli*. Należy łagodnie poſtępować z obywatelami dla zagruntowania naszey potęgi. — Niespuszczaycie z pamięci, iż ta kampania ieſt więcey polityczna niż woienna, i że bardziey tu potrzeba sobie robić przyiacioł i ſtronnikow, niżeli walczyć z nieprzyiacioły. Osoby i własności niech będą świątobliwie szanowanemi; kradzieże, rabunki, niech będą surowo karane, a każdy zaboyca niech zoſtanie rozſtrzelanym. Niebylibyśmy wartemi przywiązania i wdzięczności, lecz chciwemi woiownikami, gdybyśmy mogli cierpieć zniewagi, ucilki i natrząsanie ſię z człowieka. Strzeżcie ſię ſurowości ktòraby pochodzić mogła z prywatney zemſty, lub osobiſtego gniewu. Powtarzam, *Sycylia* ma oczy obrocone na ſyſtema iakiego ſię *Francuzi* trzymać będą względem *Neapolitańczykow* dla namyślenia ſię na ſtronę wolności lub na ſtronę dawnego rządu.

Generał *Championnet* wkrotce przed ſwoim wyiazdem ogłoſił naſtępuiący rozkaz: Uwiadomiony, iż znaczna liczba nieprzyſięgłych Xięży *Francuzkich*, którzy za dawnego Rządu umieszczeni byli w tym mieście po rożnych duchownych domach, zaleca ſię przez przykładne ſwoie poſtępki, i nakazuie publiczne poſłuszeńſtwo Prawom nowego *Neapolitańſkiego* Rządu; Generał kommenderuiący ſtanowi. I. Iż nieprzyſięgli xięża *Francuzcy*, którzy ſię poddali Prawom Rzeczypospolitey względem deportacyow, i ktòrzy teraz mieszkaią w mieście *Neapolu*, a przez dawny Rząd zoſtali umieszczonemi po zakonnych domach, mieć tam będą pomieszkanie, żywność i pensyą, aż do nowego rzeczy porządku. Kommiſſarz przez Kardynała Arcy-Biſkupa mianowany wraz z iednym officerem wyższego ſztabu, wyznaczą też pensyą. II. Każdy dom zakonny, ktòry ſię temu rozkazowi ſprzeciwi, ukarany zoſtanie na zapłacenie 6. tyſięcy dukatow. III. Xięża *Francuzcy* zoſtawać będą pod dozorem Policyi tymczasowego Rządu i kommendanta miaſta. IV. Kopia ninieyszego rozkazu złożona będzie w tymczasowym Rządzie, u kardynała Arcy-Biſkupa *Neapolitańſkiego*, drukowana i poprzybijana po mieście.

Zaciągi woyſka iak naypomyślnieyszy biorą ſkutek. Maiętnieyſi naywięcey okazuią gorliwości. Gwardya iuż ieſt uformowana, oraz dwa legiony infanteryi i dwa kawaleryi, które są pod kommendą Generałow *Wirtz* i *Federici*.

z Medyolanu dnia 30. Marca.

Rozchodzi ſię wiadomość, iż w *Wenecyi* odkryto konspiracyą. Abbé *Collato* i *Bulla* bywsze członki demokratyczgo Rządu zoſtali aresztowanemi.

Gazeta *Wiedeńſka* donioſła o wzięciu wyspy *Korſu* na dniu 1. Marca; Ta zaś wiadomość przywieziona była od kuryera wyſłanego przez Admirała *Uszakow* do Hrabiego *Razumowſkiego*. Uważać należy, iż Gazety i liſty, ktore odbieramy z *Wenecyi* i od brzegow morza *Adryatyckiego* pod dniem 26.. Marca, nic o wzięciu *Korſu* nie wspominaią.

z Genui dnia 29. Marca.

Generał *Miollis* wyiechał do *Luki*; ma on dowodzić korpusem woyſk *Francuzkich* zgromadzonych w okolicach tego miaſta, na wyprawę przeciwko *Toſkanij*. — Podług donieſień z rożnych okrętow, Eſkadra *Angielſka* pokazała ſię na wysokości *Korsyki*,

Od granic Włoſkich dnia 28 Marca.

Z dnia 25. na 26. w nocy korpus woyſk *Francuzkich* około 6. tyſięcy ludzi w sobie maiący, który wſiadł na ſtatki na jeziorze *Garda* w okolicach *Breścia*, wylądował na południowy brzeg tegoż jeziora od *Werony*; złączywszy ſię potym z innemi woyſkami z okolic *Peschiera* przybyłemi, uderzył na rozmaite mieysca linii *Auſtryackiey*, która ſię rozciągała od *Bardolino* aż do *Werony*. *Francuzi* oſkrzydlili batalion *Ogulin* pod dowodztwem pułkow ika *Lizzeni* będący. Ten utrzymywał ſię z naywiększym męztwem, i po kilkogodzinney bitwie w ktorey miał przeszło 150 ludzi zabitych, i około 60 zabłąkanych, cofnął ſię do *Peri* gdzie ſię teraz znayduie. Tegoż dnia *Francuzi* spotkali ſię z innemi korpusami rozłożonemi w zdłuż linii, a ktore ſkładały tylko 6 batalionow. Te woyſka po nayuporczywszey bitwie cofnęły ſię po większey części do *Werony*. *Francuzi* rozciągneli ſię w ten czas aż do *Rivoli*; przeszli potym na 6 ſtatkach *Adygę* pod *Volargne*. Inny korpus woyſk *Francuzkich* zbliżył ſię do *Werony*, lecz ogniem kartaczowym ze ſtratą zoſtał odparty.

z Madrytu dnia 10. Marca.

Rząd nasz wysyła wiele woyſk do wyspy *Maiorki*; ztąd wnoszą, iż zamyśla o odzyſkaniu portu *Mahon*. Z Dyrektoryatem *Francuzkim* ważne utrzymuie korrespondencye. Widziemy uſtawicznych kuryerow z *Francyi* i do *Francyi* przeieżdżaiących. Dnia onegdayszego przybył tu kuryer *Caſtaneda* od kawalera *Azara* przyſłany, a dnia wczorayszego z rana wyiechał do *Paryża*. — Rząd mocno ſię także zatrudnia intereſſami ſkarbowemi.

Mowią, iż Poruszenia *Anglikow* przed portem *Kadix*, które kazały ſię ſpodziewać bombardowania, nie maią innnego zamiaru, iak tylko ukrycie przed nami taiemnicy iakieyś wyprawy.

W ciągu przeszłego mieſiąca, nieiaki *Staines* w *Brighton* w *Weſtminſter*, przedał swemu sąsiadowi Jakubowi *Martin* swoią żonę za pięć ſzylingow (około 10. Złł: Pol:) i za 8. miar piwa. Kontrakt podpisany był przy świadkach. Wiadomo ieſt, iż trwaiący ieszcze tak nieludzki w *Anglij* zwyczay, pozwala mężowi przedaży swoiey żony. Tym końcem powinien iey zawieſić u ſzyi poſtronek, ktorego drugi koniec przywiązany bywa do ſłupa, w tey poſtaci wyſtawiona ieſt na publicznym targu więcey daiącemu, co ſię dość częſto wydarza. Jeſt to rodzay rozwodu ktory czyni nieprawemi dzieci ſpłodzone z tym ktory ich matkę zakupił.

Żona nieiakiego *Smita* w *Weſtminſterze*, porodziła dziecko z dwoma głowami, iedną z przodu, drugą z tyłu.

DONIESIENIA.

Licytacya Dobr. Z wyroku Kommiſsyi Bankowey, przez Nayiaśnieyſze Dwory dwa Ceſarſkie i Królewſko-Pruſki wyznaczoney, w Warszawie agituiącey ſię, za znieſieniem ſię z Prześwietną Regencyą tuteyszą wydanego, Adminiſtracya masſy krydalney zmarłego Karola Schultza, bywszego Bankiera Warſzawſkiego, uwiadomia Prześwietną Publiczność, iż dobra mieyſkie, tegoż niegdyś Ur: Karola Schultza, dziedziczne w Warſzawie ſytuowane iako to: — Sub Nro podług Taryſty 570. 599. 600. 643. Dobra mieyſkie Tłumackie zwane, które całkiem, lub na częśoi podzielone, wraz z gruntem dziedzicznym, ſprzedane zoſtaną, maiące obſzerny brukowany dziedzieniec w kwadrat, na około piękną Architekturą, rożnych kamienic zamurowane, i dworkami zabndowane, na przeſtrzał wyiazd, od Leſzna i Bielańſkiey ulic, oraz z boku od ulicy Długiey, wproſt Cuhtauzu maiące, i sub Nro: 605. zabuodwania Pruſkie zwane z gruntem dziedzicznym. Niemniey grunta czynſzowe, do dziedzictwa possessyi Tłumackie zwanych należne, na których naſtępnie wyrażeni Emphiteuci, maią ſwoie własne possessye, grunt zaś dziedziczny z którego czynſzuią, ſprzedanym zoſtanie. Ktore to poſsessye Numerami naſtępnemi wyszczególniaią ſię 598. Possessya JP. Milowy po Wagnerze 597. Teyże po Łukaſzewſkich 572. Possessya Lemańſkiey wdowy po Nowińſkich. 571. Sobolewſkich. 569. Sołubińſkich. 567. Beslera. 568. Klossa 566. Breynicha. 565. Kryglowy wdowy. 564. Ulmitzowy wdowy. 644. Waynoffowy wdowy 740. Klossa po Siedleckich 741. Szultza rymarza. 742. Wężyka.— Także Nro 737. Dworki Danglowſkie zwane, na rogu Ulic Leſzna i Rymarſka zwanych ſytuowane, drewniane, i w części, z Pruſkiego muru ſkładaiące ſię. Jako też Nro 1073. 1074. Dworek murowany z zabudowaniami obszernemi i Ogrodkiem, na Ulicy Krolewſka czyli końſkim Targu, przy pałacu dawniey Saſki zwanym, na gruncie czynſzowym Grzybowſki zwanym ſytuowanym.— Naoſtatek Nro 2991. 2950. Magazyn z placem obſzernym wychodzącym z Ulicy Solec, do Ulicy Czerniakowſkiey, na którym znayduią ſię rożne ſkłady Drzewa i innych Produktow, w tymże ſą rożne zabudowania mieſzkalne, ſzpichrz, oraz kamieniczka i wozownie murowane.— Tudzież Dworek także na ulicy Solcu, naprzeciw tegoż Magazynu od wiſły ſytuowany, murowany z lądem, grunt zaś na którym Magazyn i Dworek murowany ſą zabudowane, ieſt czynſzowy należny do miaſta Starey Warszawy.— Powyżſze zamurowania, zabudowania i grunta dziedziczne, przez Konſyliarza z Prześwietney Regencyi tuteyszey wyznaczonego, ſpoſobem Licytacyi publiczney, za gotowe pieniądze, przez kupuiącego wyliczyć w grubey monecie należne, w Trzech Terminach, w mieyſcu murow, domow, i placow do Licytacyi przeznaczonych ſprzedane zoſtaną. Pierwſzego tedy Terminu odprawiać ſię będzie Licytacya w dniu 1. Marca, drugiego w dniu 1. Maia, a trzeciego i oſtatniego, w dniu 1. Lipca, Roku naſtępuiącego 1799.— Naywięcey przeto daiący, po donieſieniu Kommissyi i przez nią kupna zatwierdzeniu, Tranzakcye nabywcze, z nakazu teyże Kommiſsyi, przez Adminiſtracyą zeznać ſię wedle Prawa powinne otrzyma.— Donosi przytym Adminiſtracya, iż wkrotce wyidzie, ſtosowne do ninieyſzego, lecz oddzielne obwieszczenie, względem dobr ziemſkich dziedzicznych, to ieſt: Młociu i Łomienek z przyległościami, tudzież Woli i Czyſtego. przy Warszawie, niemniey gruntow Emphiteutycznych na Grochowie, przy Pradze ſytuowanych, dotąd do Massy Schultzowſkiey należnych, ktorych ſprzedaż przez Licytacyą publiczną ieſt iuż udeterminowana.— Dan w Warſzawie dnia 26. Mca Liſtopada 1798 Roku.

Karol Szulborſki Prokurator Massy Szultzowſkiey mpp.
Andrzey Pacygniewicz Adm: Massy Szultzowſkiey mpp.
Jan Mütter Adminiſtrator Massy Szultzowſkiey mpp.
Jan Troczyńſki Adminiſtrator Massy Szultzowſkiey mpp.

W Warszawie dnia 13. Kwietnia 1799. Roku ukradzione zoſtały naſtępuiące rzeczy.— 1. Para bogatych kolczykow z trzema rzędami Brylantow, *circa* troygranowych i Karatowych, ſpod Kolczykow ieſt formy poł Xiężyca, w ktòrym ſię znayduią Karatowe i poł Karatowe Brylanty, w śrzednim rzędzie ieden Brylant dwoykaratowy, na wierzchu Kolczykow także ieden Bryllant ważący dwa Karaty. Ogułem Bryllanty ważą 50 Karatow.— 2. Zameczek ośmgraniaſty matt z wązkim emaliowanym czarnym brzegiem, we śrzodku Soliter z galeryą z małych Rozettow. Soliter waży 9 trzy ſzesnaſtey części Karatow, i ieſt pierwſzey wody.— 3. Soliter formy pociągłey iak gruszka oprawiony, ważący 6. — 7. Karatow.— 4. Sześć Bryllantow, oprawionych w formie gruſzki, w końcach małe są Bryllanty. Każda ſztuka tych ſześciu Bryllantow waży około iedney i poł do iedney trzy połczwarta Karatu.— 5. Szpilka do głowy o ſiedmiu kantach w formie poł Xiężyca w duże Bryllanty oprawiona, ktòre to Bryllanty ważą 50— 55 Karatow, w śrzodku Szpilki znayduie ſię wielkie kocie oko na mattowym złocie.— 6. Paczka nieoprawnych Bryllantow, w ktorey ſię znaydowało sztuk 40—50 pòł Karatowych.— 7. 2000 Sztuk małych Pereł nie ze wſzyſtkim nawleczonych, sztuka wartuiąca zł. 1.— 8. W gotowiznie 800. Czerw: zł. w złocie.— 9. Trzy Antyki przez *Pittlera* robione, w mattowe złoto oprawione, i gdzie niegdzie Bryllantami osadzone.— 10. Zegarek złoty ſtaroświecki z emalią.— 11. Łańcuszek zloty z Onixami, a między każdym Onixem ieden Bryllant, filgranowey roboty.— 12. 20 Dukatow z dziurkami na nitkę nawleczonych.— 13. 30 sztuk Pereł, nie pardzo pięknych, wielkości grochu.— 14. 30 Dukatow w paczce.— 15. Dwa Sznurki Koralow na ſzyię i inne rozmaite złote Effekta, ktòrych sobie przypomnieć nie można.— 16. W papierach naſtępuiące Wexle: — 1. Wexle Grafa Prospera Zynzendorfa na 600,000. zł. Polſkich.— 2. Grafa Szwarcemberga na 100,000 zł. Polſkich.— 3. Xięcia Adama Czartoryſkiego na 100,000 zł. Polſkich.— 4. Tegoż samego na 36,000.— 5. Tegoż ſamego na 40,000.— 6. Tegoż samego na 36,000.— 7. Xięcia Stolnika Czartoryſkiego na 26,000. zł. Polſkich.— 8. Hrabiego Zamoyſkiego 11,520.— 9. Grafa Moszyńſkiego na 59,000.— i wiele o ktòrych wiedzieć nie można, bo Regeſtrze ſzkatułką zginął, a Właściciel sam nie pamięta, czy ie miał z ſobą, czyli też w rękach Jego Plenipotentow zoſtały.— Przytym Tranzakcye w rożnym gatunku i Zegarek kameryzowany.— Jeżeliby kto takowe rzeczy do taxowania lnb do sprzedania przynioſł, uprasza ſię, aby one zatrzymać, i dać znać do Jubilera Jannascha, mieszkaiącego na Krakowſkim Przedmieściu pod Numerem 436. Ktoby złodzieia wyśpiegował lub złapał, odbierze nadgrody Czerwonych złotych 100.

Browar ze wszyſtkiemi rekwizytami do niego należącemi, tudzież przyległemi mu Stayniami Wozowniami Szpichrzem, Ogrodem owocowym, i pomieszkaniem, sytuowany bliſko zdroiu publicznego Nro 1965 przy ulicy Spadek ieſt do zaarędowania od S. Michała roku teraźnieyszego. Zyczący sobie naiąć tenże Browar udać ſię ma do kamienicy Gidelſkich Nro 252 na ulicy Freta przy Kościele Dominikanow ſtoiącey.

Plac na ſkład drzewa, z Domkiem do ſzynku nad wiſłą, od ulicy Furmańſkiey, przy Pałacu kasztelana Jezierſkiego, każdego czasu ieſt do naięcia. Zyczący sobie maią ſię udać do Gospodarza Jaknba, mieszkaiącego w Dworku przy ulicy Furmańſkiey pod Nrem 2700. A tam ſię dowie o cenie i ugodzie do naięcia onegoż.

CYTACYA.

Klemens Kaietan Hrabia Leszczyńſki wzywa ſię ninieyſzym aby naydaley za dni 60. ſtawił ſię przed Ceſarſko-Królewſkim ſądem kryminalnym Lwoſkim, dla usprawiedliwienia ſię w zadany mu zdradzie kraiu. — We Lwowie 12. Marca 1799.